Meddelande 201

Meddelande från kommissionen - TRIS/(2024) 0871

Direktiv (EU) 2015/1535

Anmälan: 2023/0375/SE

Vidarebefordran av den anmälande medlemsstatens (Sweden) svar på synpunkter (5.2) från European Commission.

MSG: 20240871.SV

1. MSG 201 IND 2023 0375 SE SV 18-09-2023 27-03-2024 SE ANSWER 18-09-2023

2. Sweden

3A. Kommerskollegium

3B. Landsbygds- och infrastrukturdepartementet, Regeringskansliet

4. 2023/0375/SE - X60M - Tobak

5.

6. Sverige tackar inledningsvis kommissionen för synpunkterna.

Hänvisningar till EU:s rättsliga ram för livsmedel

I den äldre livsmedelslagen (1971:511) ingick snus och tuggtobak i livsmedelsbegreppet. Den nuvarande livsmedelslagen (2006:804) trädde i kraft 2006. I den ursprungliga lydelsen av 3 § jämställdes bland annat snus och tuggtobak med livsmedel. Regeringen bedömde, trots att tobaksvaror exkluderades från EU:s definition av livsmedel, att det även fortsättningsvis fanns starka skäl att tillämpa livsmedelslagens bestämmelser även för snus och tuggtobak. Regeringen bedömde vidare att det lagtekniskt kunde lösas genom att låta lagens bestämmelser vara generellt tillämpliga även för de produkterna (prop. 2005/06:128 s. 195).
Den 1 januari 2023 ändrades livsmedelslagen på så sätt att snusliknande produkter lades till i 3 §. Med snusliknande produkter avses såväl tobaksfria nikotinprodukter som tobaks- och nikotinfria produkter. Avgörande är att produkten används på ett sätt som motsvarar snus som består av tobak (prop. 2021/22:200 s. 289–290). Ändringen gjordes för att ordningen skulle vara densamma som för snus och tuggtobak samt för att motsvarande krav som gäller i fråga om bland annat hantering, hygien och märkning, också skulle gälla för snusliknande produkter (prop. 2021/22:200 s. 220). Genom att snusliknande produkter jämställs med livsmedel omfattas produkterna av livsmedelslagens tillämpningsområde och produkterna kan regleras nationellt med stöd av bemyndigandena i livsmedelslagen och livsmedelsförordningen (2006:812). Att en produkt jämställs med livsmedel innebär emellertid inte att produkten också är att betrakta som livsmedel i unionsrättens mening. Att snusliknande produkter inte utgör livsmedel har tydliggjorts av regeringen i förarbetena till livsmedelslagstiftningen (prop. 2021/22:200

s. 220–223). Även de svenska myndigheterna har kommunicerat att snusliknande produkter inte ska anses utgöra livsmedel (Livsmedelsverkets beslut om ställningstagande angående snusliknande produkter utan tobak, dnr 2019/00929). Att snusliknande produkter inte är livsmedel kommuniceras även externt till konsumenter och företagare via bland annat Livsmedelsverkets webbplats.
Sammanfattningsvis har Sverige sedan 2006 haft en lagteknisk lösning som innebär att snus och tuggtobak jämställs med livsmedel för att produkterna ska omfattas av bestämmelserna i livsmedelslagen. Den 1 januari 2023 lades snusliknande produkter till för att livsmedelslagens bestämmelser skulle vara tillämpliga även för de produkterna. Att produkter jämställs med livsmedel innebär inte att produkterna utgör ett livsmedel enligt EU:s definition av begreppet eller att förhållandet till livsmedelslagstiftningen har förändrats. Eftersom snusliknande produkter inte är livsmedel, kommer förfarandena för bristande efterlevnad av livsmedelslagstiftningen inte att tillämpas på sådana produkter. Sveriges kontaktpunkt för systemet för snabb varning om livsmedel och foder (RASFF) har informerats om detta. Sverige ser positivt på detta klargörande eftersom kommissionen tidigare har validerat tre RASFF-notifieringar från Tyskland gällande tobaksfritt snus innehållande nikotin (RASFF 2020.5422, RASFF 2020.5424 och RASFF 2020.5429).

Livsmedelstillsatser som godkänts enligt EU-lagstiftningen

Snusliknande produkter omfattas inte av bestämmelsen i 4 § i det anmälda förslaget. Vilka livsmedelstillsatser som får ingå i snusliknande produkter regleras således inte genom bestämmelserna i det anmälda förslaget.
Vilka tillsatser som är tillåtna i snus och tuggtobak har reglerats nationellt redan före Sveriges EU-medlemskap. Eftersom dessa ämnen oftast är de samma som används i livsmedel har Sverige valt att hänvisa till vissa delar i livsmedelslagstiftningen trots att snus och tuggtobak i sig inte är livsmedel.

****
Europeiska kommissionen
Kontaktadress Direktiv (EU) 2015/1535
e-post: grow-dir2015-1535-central@ec.europa.eu